

Landstingsstyrelsen

Granskning av intern kontroll i kassarutiner

Mot bakgrund av de förskingringar som uppdragats runt årsskiftet 2009/2010 har vi under våren 2010 genomfört en granskning med syfte att bl a kartlägga och bedöma ändamålsenligheten i landstingets system, inklusive den interna kontrollen, för kassahantering oavsett denna sker genom kontanter, via kontokort eller fakturering.

En viktig del i granskningen har utgjorts av en fördjupad granskning utförd av KPMG.

Av granskningen framgår att centralt utarbetade internkontrollreglemente, anvisningar e t c i väsentliga delar håller god eller tillfredställande kvalitet. Landstingets centrala administration m fl har också hanterat uppdragade förskingringar på ett adekvat sätt och bl a omgående vidtagit nödvändiga förändringar i centrala anvisningar e t c. Vi har också, vid sidan av KPMG:s granskning, noterat att ekonomienheten tagit initiativ till utveckling av landstingets interna kontroll.

Granskningen visar emellertid också på allvarliga brister i den interna kontrollen. Bristerna gäller fundamentala och grundläggande frågor som vem som ska ta ansvar för att internkontrollen faktiskt utförs, vem som har rätt att stödja och/eller kontrollera att interna regler e t c efterlevs, avsaknad av uppföljning och fungerande kontrollsystem, avsaknad av årliga internkontrollprogram inom nämnder och styrelser o s v. Granskningen visar också att frågor om intern kontroll inte synes drivas aktivt inom t ex hälso- och sjukvårdens linjeorganisation som är den som faktiskt har att tillämpa förekommande anvisningar. Nödvändig information når inte berörd personal, instruktioner och rutinbeskrivningar är otillräckliga, uppföljning och fungerande kontrollsystem saknas e t c. Som exempel uppmärksammas i granskningen att det, tvärt emot vad som hävdas i den utredning som gjorts med anledning av uppdragade förskingringar, fortfarande förekommer att samma inloggning i datasystem används av flera användare vilket försvårar spårning.

Vi ser anledning att understryka att det är ansvariga nämnder (i detta fall styrelsen respektive tandvårdsnämnden) som enligt Kommunallagen 6 kap 7 § har att tillse att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Fullmäktige har också fastställt riktlinjerna för ”intern kontroll i Landstinget Dalarna” enligt vilka styrelsen har det övergripande ansvaret för den interna kontrollen inom hela landstinget. Den interna kontrollen ska under styrelsen praktiskt hanteras i linjeorganisationen med stöd av t ex centrala stabsfunktioner. De uppmärksammade bristerna visar att styrelsen inte säkerställt att detta fungerar.

Vi har i granskningen även noterat att patientavgifter f n redovisas netto vilket innebär att hälso- och sjukvårdens kostnader för högkostnadsskyddet inte kan beräknas. Konsekvensen av detta är bl a att korrekta beräkningar av effekter av t ex förändringar av patientavgifter försvåras.

Vår samlade bedömning är att uppmärksammade brister visar på djupgående och allvarliga systembrister i landstingets interna kontroll avseende, i detta fall, tillämpade kassarutiner. Centralt antagna styrdokument och centralt vidtagna åtgärder inom t ex stabsorganisationen är i huvudsak invändningsfria. Dessa efterlevs dock inte i linjeorganisationen vilket kan ses som ett exempel på svårigheten för styrelsen att få genomslag för sin styrning.

Vi rekommenderar landstingsstyrelsen

att dels överväga vilka åtgärder som erfordras för att öka genomslaget för styråtgärder i verksamheten, dels vidta kraftfulla åtgärder för att stärka den interna kontrollen, dels öka kunskapen om intern kontroll i förvaltningsorganisationen samt

att tillse att de åtgärder som rekommenderas i KPMG:s granskning genomförs.

Vi önskar senast 2010-11-15 besked om vilka åtgärder styrelsen vidtagit samt en tidplan för de åtgärder styrelsen har för avsikt att vidtaga

Landstinget Dalarna
Revisorerna

Gun Drugge

Arne Pettersson

Sören Sundin

Kåre Olsson

Lars-Erik Eriksson

